

Autoři využili také materiály historických archivů v Minsku, Vilniusu, Kyjevě, Petrohradě, Moskvě a Varšavě, materiály rukopisných sbírek knihovny Katolické univerzity a Vojvodské veřejné knihovny Lopacinského v Lublinu a běloruská periodika z let 1991 až 2005.

- I janvarja 1919 goda: Vremennoje raboče-krestjanskoje sovětskoje praviteľstvo Bělorussii.* Sest. V. Skoloban a další, Minsk 2003.
- 100 pyttaniaŭ i adkazaŭ z historyi Bielarusi.* Sest. I. Saverčanka, Z. Saňko, Minsk 1993
- ABECEDARSKIJ, L. S., *Bělorussija i Rossija: Očerki rusko-bělorusskich svjazej vtoroj poloviny XVI–XVII vv.*, Minsk 1978.
- ADAMOVICH, A., *Opposition to Sovietization in Belorussian Literature, 1917–1957*, New York 1958
- ADAMUŠKA, U., *Palityčnyja represii 20–50-ych hadoŭ na Bielarusi*, Minsk 1994.
- ALEKSEJEV, L. V., *Polockaja zemlja (Očerki istorii Severnoj Bělorussii v IX–XIII v.)*, Moskva 1966.
- ALEXANDROWICZ, S., „Geneza i rozwój sieci miasteczek Białorusi i Litwy do połowy XVII w.” // *Acta Baltico-Slavica*. VII (1970).
- ALEXANDROWICZ, S., *Miasteczka Białorusi i Litwy jako ośrodki handlu w XVI i I połowie XVII w.* // *Rocznik Białostocki*. T.1. 1961.
- ANCIPIENKA, A. (ed.), *Neznámé Bělorusko*, Praha 2005.
- ANIŠČANKA, J., *Inkarparacyja: Litoŭskaja pravincyja ŭ padziełach Rečy Paspalittaj*, Minsk 2003.
- ANTONovič, A. K., *Bělorusskije těksty, pisannyje arabskim pis_mom, i ich grafičko-orfografičeskaja sistěma*, Vilnius 1968.
- ANTONovič, V. B., *Očerki istorii Vělikogo Kňażestva Litovskogo do poloviny XV stoletija*, Kyjev 1878.
- Antysavieckija ruchi ŭ Bielarusi: 1944–1956*, Minsk 1999.
- Archivy Bielaruskaj Narodnaj Respubliki.* Sest. S. Šupa, Vilnius-New York-Minsk-Praha, 1998.
- ARLOŮ, U., *Kraina Bielaruš. Ilustrovanaja historyja*, Londýn 2003.
- ARLOŮ, U., SAHANovič, H., *Dziesiać viakoŭ bielaruskaj historyi (862–1918)*, Vilnius 1999.
- BACKUS, O. P., *Motives for West Russian Nobles in Deserting Lithuania for Moscow 1377–1514*, Kansas 1957.
- BACKUS, O. P., *The Problem of Unity in the Polish–Lithuanian State* // *Slavic Review*. V. 22 (1963). Nr.3.
- BARDACH, J., *O dawnej i niedawnej Litwie*, Poznań 1988.
- BARDACH, J., *O Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Dzieje związku Polski z Litwą do schyłku XVIII w.*, Warszawa 1998.
- BARDACH, J., *Studia z ustroju i prawa Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV–XVII w.*, Warszawa-Białystok 1970.
- BATURA, R. K., PAŠUTO, V. T., *Kultura Vělikogo kňażestva Litovskogo, in: Voprosy istorii*, 1977 (4).

- BAŤUŠKOV, P. N., *Bělorussija i Litva. Istoričeskije sudby Severo-Zapadnogo kraja*, Petrohrad 1890.
- Bělorusskij ježegodnik 2004*, Vilnius 2005.
- Biełarusika – Albaruthenica*. Red. A. Ancipienka a další, Minsk 1993.
- Biełaruskaja dumka XX stahoddzia: filasofija, religija, kultura*. Sest. J. Harbinski, Varšava 1998.
- BIELY, A., *Chronika Biełaj Rusi. Narys historyi adnoj geagrafičnaj nazvy*, Minsk 2000.
- BŁASZCZYK, G., *Dzieje stosunków polsko–litewskich od czasów najdawniejszych do współczesności*, Poznań 1998.
- BLINOVA, T., *Iezuity v Bělorussii*, Minsk 1990.
- Bund v Bělarusi, 1897–1921*. Sest. E. M. Savickij, Minsk 1997.
- BYČKOVA, M. J., *Russkoje gosudarstvo i Vělikoje kňazestvo Litovskoje s konca XV věka do 1569 g.*, Moskva 1996.
- ČAMIARYCKI, V. A., *Biełaruskija letapisy jak pomniki litaratury (Uznikniennie i litaraturnaja historyja pieršych zvodaŭ)*, Minsk 1969.
- CEGIELSKI, T., KĄDZIELA L., *Rozbiory Polski, 1772–1793–1795*, Varšava 1990.
- ČISTOVIČ, I., *Očerk istorii Zapadno-Russkoj cerkvi*, Petrohrad 1882.
- CONZE, W., *Agrarferfassung und Bevölkerung in Litauen und Weißrussland*. Teil 1, Lipsko 1940.
- CVIKIEVIČ, A., „Zapadno-russizm“: *Narysy z historyi hramadzkej mysli na Biełarusi ŭ XIX i pačatku XX v.*, Minsk 1993.
- CZERMAK, W., *Sprawa rownouprawnienia schizmatyków i katolików na Litwie (1432–1563)*, Krakov 1903.
- DALIDOVIČ, H., *BNR i BSSR: Rozdum ab pakutnym šlachu biełaruskaj dzjaržaŭnasci ŭ XX stahoddzi*, Minsk 2002.
- DANILEVIČ V. J., *Očerk istorii Polockoj zemli do konca XIV st.*, Kyjev 1896.
- DANILOV, A., *Pěrechodnoje obščestvo: problemy sistěmnoj transformacii*, Minsk 1997.
- DARSKI, J., *Białoruś. Historia, współczesność, konflikty narodowe*, Warszawa 1994.
- DAŠKEVIČ, N., „Bor’ba kultur i narodnostěj v Litovsko-russkom gosudarstve v period dinastičeskoj unii Litvy s Polšeju“, in: *UI*, 1884 (X, XII).
- DAŪHIAŁA, Z., „Uradavyja adnosiny da unijataŭ na Mienščynie ŭ časy Paŭła I“, in: *Historyčna-archiealahičny zbornik* (1), Minsk 1927 (s.137–140).
- Demakratyčnaja apazycija Biełarusi: 1956–1999*, Minsk 1999.
- DERUGA, A., *Piotr Wielki a unicy i unja kościelna, 1700–1711*, Vilnius 1936.
- DMITRIJEV, M. V., *Pravoslavije i reformacija. Reformacionnyje dviženija v vostočnoslavjanskich zemljach Reči Pospolitoj vo vtoroj polovině _VI v.*, Moskva 1990.
- DOROŠEVIČ, V. I., *Novolatsinskaja poezija Bělorussii i Litvy. Pěrvaja polovina XVI v.*, Minsk 1979.
- DOŪNAR-ZAPOLSKI, M., *Historyja Biełarusi*, Minsk 1994.
- DOŪNAR-ZAPOLSKI, M., „Sacyjalna-ekanamičnaja struktura Litoŭska-Biełaruskaje dzjaržavy ŭ XVI–XVII st.“ // *Historyčna-archiealahičny zbornik*. Vyp. 1, Minsk 1927.
- DOVNAR-ZAPOLSKIJ, M., *Očerk istorii Krivičskoj i Dregovičskoj zemeľ do konca XII stoletija*, Kyjev 1891.

- DOVNAR-ZAPOLSKIJ, M., „Poľsko-litovskaja unija na sejmach do 1569 g.“, in: *Drevnosti. Trudy slavjanskoj komissii Imperatorskogo Moskovskogo archeologičeskogo obščestva*, T. 2. Red. P. A. Lavrov, Moskva 1898.
- DOVNAR-ZAPOLSKIJ, M., *Gosudarstvennoje chozjajstvo Vělikogo Kňazestva Litovskogo pri Jagellonach*, Kyjev 1901.
- DRUŽČYC, V., „Bieľaruskija miesty ũ historyčnaj litaratury“, in: *Historyčna-archi-ealahičny zbornik* (1), Minsk 1927.
- DRUŽČYC, V., „Magistrat u bieľaruskich miestach z Majdeborskim pravam u XV–XVII st.“, in: *Zapiski Adździełu humanitarnych navuk*. Kn. 8, T. 3, Minsk 1929.
- DUMIN, S. V., „Drugaja Rus_ (Vělikoje kňazestvo Litovskoje i Ruskoje)“, in: *Istori-ja Otěčestva: Ljudi, iději, rešenija*, Moskva 1991.
- DVORNIČENKO, A. J., *Russkije zemli v Vělikom kňazestve Litovskom*, Petrohrad 1993.
- EBERHARDT, P., *Ethnic groups and population changes in twentieth-century Central-Eastern Europe. History, Data and Analysis*. Armonk 2003.
- EBERHARDT, P., *Przemiany narodowościowe na Białorusi: 1900–1989*, Varšava 1994.
- Ekanamičnaja historyja Bieľarusi*. Red. V. I. Haľubovič, Minsk 1999.
- EKDAHL, S., *Die Schlacht bei Tannenberg 1410. Quellenkritische Untersuchungen*. Bd. 1., Berlín 1982.
- Encyklopedyja historyi Bieľarusi u 6 tamach*, Minsk 1993–2003.
- Etnagrafija bieľarusau: Historyjagrafija, etnagenez, etničnaja historyja*. Red. V. Bandarčyk, I. Čakvin, I. Uhlik, Minsk 1985.
- FILIST, G. M., *Vvėdėnije christianstva na Rusi: predposylki, obstojateljstva, posledstvija*, Minsk 1988.
- FORSTREUTER, K., *Preussen und Russland von den Anfängen des Deutschen Ordens bis zu Peter dem Grossen*, Göttingen 1956.
- GOLENIŠČEV-KUTUZOV, I. N., *Gumanizm u vostočnych slavjan (Ukraina i Bělorussija)*, Moskva 1963.
- GRICKEVIČ, A. P., *Častnovladěľčeskije goroda Bělorussii v XVI–XVIII vv.*, Minsk 1975.
- GRINBLAT, M. J., *Bělorusy. Očerki proischoždėnija i etničeskoj istorii*, Minsk 1968.
- GRUŠEVSKIJ, A. S., *Goroda Vělikogo Kňazestva Litovskogo v XIV–XVI vv.*, Kyjev 1918.
- HACIEVIČ, V. L., *Genieatagičnyja tablicy starada ũnich kniažackich i mahnackich rodaŭ XII–XVIII st.*, Minsk 1993.
- HALECKI, O., *Litwa, Ruś i Źmudz jako części składowe Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Krakov 1916.
- HALECKI, O., *Od unii florenckiej do unii brzeskiej*. T.1–2., Lublin – Řím 1997.
- HALENČANKA, H. J., *Francysk Skaryna – bieľaruskij i ũschodniestavianski pieršadrukar*, Minsk 1993.
- Handbuch der Geschichte Weißrußlands*. Herausgegeben von Dietrich Beyray und Rainer Lindner, Tübingen 2001.
- HELLMAN, M., „Die polnisch-litauische Union von 1385/86“ // *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*. Bd.34 (1986). Hf.17.

- HELLMANN, M., „Die geschichtliche Bedeutung des Grossfürstentums Litauen“ // *Saeculum*, T. IX (1958).
- HILDEBRAND, G., „Německaja kontora v Polocke“ // *Sbornik matěrialov i statěj po istorii Pribaltijskogo kraja*. T. 2, Riga 1879.
- Histryčny šlach biełaruskaj nacyi i dziaržavy*. Red. Z. Kołas, Minsk 2005
- Historyja Bielarusi u 6 tamach*. Red. M. P. Kasciuk, Minsk 2000–2006.
- Historyja Bielaruskaj SSR u 5 tamach*. Red. K. I. Šabunia, Minsk 1972.
- Historyja sialanstva Bielarusi u 3 tamach*. Red. V. I. Mialeška, Minsk 1997.
- Historyja biełaruskaha mastactva u 6 tamach*, Minsk 1989.
- HUDZJAK, B., *Kryza i reforma. Kiivska mitropolija, Carhorodskij patriarchat i geneza Berestejskoj unii*, Lvov 2000.
- CHARŁAMPOWICZ, K., *Polski wpływ na szkolnictwo ruskie w XVI i XVII st.*, Lvov 1924.
- CHIARY, B., *Alltag hinter der Front. Besatzung, Kollaboration und Widerstand in Weißrußland 1941–1944*, Düsseldorf 1998.
- CHODYNICKI, K., *Kościół prawosławny a Rzeczpospolita Polska. Zarys historyczny. 1370–1632*, Warszawa 1934.
- Chrzest Litwy. Geneza, przebieg, konsekwencje*. Red. Ks. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990.
- IHNATOŪSKI, U., *Karotki narys historyi Bielarusi*, Minsk 1919 (5. vydání z r. 1991).
- Illjustrirrovannaja chronologija istorii Bělarusi*. Sest. P. I. Chorvatovič, Minsk 1998.
- ISAJEVIČ, J. D., *Bractva ta ich rol v rozkvitku ukrainskoj kultury XVI–XVIII st.*, Kyjev 1966.
- Istorija Bělarusi v dokumentach i matěrialach*. Sest. I. N. Kuzněcov, V. G. Mazec, Minsk 2000.
- Istorija Litovskoj SSR (S drevnějšich vremjon do našich dněj)*. (A. Tautavičius, J. Jurginis, M. Jučas a další), Vilnius 1978.
- IVINSKIS, Z., *Lietuvos istorija. Iki Vytauto Didžiojo mirties*, Vilnius 1991.
- IWANICKI, M., *Ukraińcy, białorusini, litwini i nemcy w Polsce w latach 1918–1990*, Siedlce 1991.
- JABLONOWSKI, H., *Westrussland zwischen Wilna und Moskau. Die politische Stellung und die politische Tendenzen der russischen Bevölkerung des Grossfürstentums Litauen im XV Jh.*, Leiden 1953.
- JAKOVENKO, N., *Naris istorii Ukraini z najdavnišich časiv do kincia XVIII st.*, Kyjev 1997.
- JAKUBOWSKI, J., *Studia nad stosunkami narodowościowymi na Litwie przed Unią Lubelską*, Varšava 1912.
- JANOVIČ, S., *Pad znakami Arła i Pahoni*, Krynki 2003.
- JEMIALJANČYK, U., *Palanez dla kasinieraŭ*, Minsk 1994.
- JERMAŁOVIČ, M. I., *Pa sladach adnaho mifa*, Minsk 1991.
- JERMAŁOVIČ, M. I., *Starazytnaja Bielaruś: Połacki i novaharodski peryjady*, Minsk 1990.
- JOFFE, E., *Stranicy istorii jevrejev Bělarusi*, Minsk 1996.
- JUCHO, J., *Karotki narys historyi dziaržavy i prava Bielarusi*, Minsk 1992.

- KALUBOVIČ, A., *Kroki historyi*, Minsk 1993.
- KAMIENIECKI, W., *Společzeństwo litewskie w XV wieku*, Varšava 1947.
- KAMIŃSKI, S. A., *Historia Rzeczypospolitej Wielu Narodów: 1505–1795. Obywatele, ich państwa, społeczeństwo, kultura*, Lublin 2000.
- KAMIŃSKI, S. A., *Republic vs. Autocracy: Poland–Lithuania and Russia, 1686–1697*, Cambridge, Massachusetts 1993.
- KANAPACKI, I., SMOLIK, A., *Historyja i kultura biełaruskich tatar*, Minsk 2000.
- KARSKIJ, J. F., *Bělorusy*, Varšava 1903.
- KARSKIJ, J. F., *Trudy po bělorusskomu i drugim slavjanskim jazykam*, Moskva 1962.
- KASCIUK, M., *Balšavickaja sistema ŭłady na Biełarusi*, Minsk 2000.
- KAZŁOŨ, L., CITOŨ, A., *Biełaruś na siami rubiażach*, Minsk 1993.
- KIAUPA, Z., KIAUPIENĖ, J., KUNCEVIČIUS, A., *The history of Lithuania before 1795*, Vilnius 2000.
- KIPIEL, V., *Biełarusy ŭ ZŠA*, Minsk 1993.
- KŁOCZOWSKI, J., *Historia Polski. Od czasów najdawniejszych do końca XV w.*, Lublin 2000.
- KŁOCZOWSKI, J., *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Varšava 2003.
- KOJALOVIČ, M. O., *Litovskaja cerkovnaja unija*, Petrohrad 1859, 1861.
- KOLANKOWSKI, L., *Dzieje Wielkiego Księstwa Litewskiego za Jagiellonów*, Varšava 1930.
- KOLANKOWSKI, L., *Zygmunt August wielki książę Litwy do roku 1548*, Lvov 1913.
- KONON, V. M., *Ot Renessansa k klassicizmu. Stanovlenije estetičeskoj mysli Bělorussii v XVI–XVIII vv.*, Minsk 1978.
- KOPYSSKIJ, Z. J., *Ekonomičeskoje razvitije gorodov Bělorussii (XVI–XVII vv.)*, Minsk 1966.
- KOPYSSKIJ, Z. J., *Socijalno-političeskoje razvitije gorodov Bělarusi v XVI – pėrvoj polovině XVII v.*, Minsk 1975.
- KORCZAK, L., *Litewska Rada wielkoksiążęca w XV wieku.*, Krakow 1998.
- KOSMAN, M., *Historia Białorusi*, Wrocław 1979.
- KOSMAN, M., *Orzeł i Pogoń. Z dziejów polsko-litewskich XIV–XX w.*, Varšava 1992.
- KOSMAN, M., *Protestanci i Kontrreformacja. Z dziejów tolerancji w Rzeczypospolitej XVI–XVIII w.*, Wrocław i in. 1978.
- KRAŨCEVIČ, A. K., *Stvarennie Vialikaha Kniastva Litoŭskaha*, Minsk 1998.
- KROM, M. M., *Mież Ruśju i Litvoj. Zapadnorusskije zemli v sistėme Russko-litovskich otnošenij konca XV–pėrvoj treti XVI v.*, Moskva 1995.
- KRUTALEVIČ, V., *Istorija Bělarusi: Stanovlenije nacionalnoj děrżavnosti*, Minsk 1999.
- Kurapaty* (Z. Paźniak, J. Šmyhaloŭ, M. Kryvacevič, A. Ioŭ), Minsk 1994.
- KUTRZEBA, S., „Charakter prawny związku Litwy z Polską 1385–1569“ // *Pamiętnik XVI powszechnego zjazdu historyków polskich*. Cz.1., Lvov 1935.
- ŁABYNCAŨ, J., *Pačataje Skarynam. Biełaruskaja drukavanaja litaratura epochi Renesansu*, Minsk 1990.
- LAPPO, I. I., *Litovskij Statut 1588 goda*, Kaunas 1934.
- LAPPO, I. I., *Vělikoje Kňażestvo Litovskoje vo vtoroj polovině XVI stoletija*, Jurjev 1911.

- ŁASTOŪSKI, V., *Historyja biełaruskaj (Kryŭskaj) knihi*, Kaunas 1926.
- ŁASTOŪSKI, V., *Karotkaja historyja Biełarusi*, Vilnius 1910 (2. vydání z r. 1992).
- ŁATYSZONAK, O., *Białoruskie formacje wojskowe 1917–1923*, Białystok 1995.
- ŁATYSZONAK, O., MIRONOWICZ, E., *Historia Białorusi od połowy XVIII do końca XX wieku*, Białystok 2002.
- LEWICKI, A., *Powstanie Świdrygiełły*, Krakov 1915.
- LIKOWSKI, E., *Unia Brzeska*, Poznań 1896.
- LINDNER, R., *Historiker und Herrschaft. Nationsbildung und Geschichtspolitik in Weißrußland im 19. und 20. Jahrhundert*, Mnichov 1999.
- LJUBAVSKIJ, M. K., *Oblastnoje dělenije i městnoje upravlenije Litovsko-Russkogo gosudarstva ko vremeni izdanija Pěrvogo Litovskogo Statuta: Istoričeskije očerki*, Moskva 1892.
- LJUBAVSKIJ, M. K., *Očerk istorii Litovsko-Russkogo gosudarstva do Ljublinskoj unii vključitěľno*, Moskva 1915.
- ŁOWMIAŃSKI, H., *Studia nad dziejami Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Poznań 1981.
- ŁOWMIAŃSKI, H., *Studia nad początkami społeczeństwa i państwa litewskiego*. T.1–2., Wilno 1931.
- ŁUCKIEVIČ, A., *Da historyi biełaruskaha ruchu. Vybranyja tvory*. Sest. A. Sidarevič, Minsk 2003.
- LUKOWSKI, J., *The Partitions of Poland: 1772, 1793, 1795*, Londýn a New York 1999.
- LULEWICZ, H., *Rachuba A. Urzędnicy centralni i dygnitarze Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV–XVIII w. Spisy*. Kórnik, 1994.
- LULEWICZ, H., „Skład wyznaniowy senatorów świeckich Wielkiego Księstwa Litewskiego za panowania Wazów” // *Przegląd Historyczny*, T.68 (1977), Z.3.
- LYČ, L., NAVICKI, U., *Historyja kultury Biełarusi*, Minsk 1996.
- LYSENKO, P. F., *Goroda Turovskoj zemli*, Minsk 1974.
- MAŁCEV, A. N., *Rossija i Bělorussija v seredině XVII v.*, Moskva 1974.
- MALDZIS, A., *Biełaruś u lusterku memuarnej litaratury XVIII st.: Narysy bytu i zvyčajaŭ*, Minsk 1982.
- MALDZIS, A., *Na skryżavanni ślavianskich tradycyj: Litaratura Biełarusi pierachodnaha peryjadu (druhaja pał. XVII–XVIII st.)*, Minsk 1980.
- MAŁOWIST, M., *Wschód a Zachód Europy w XIII–XVI w. Konfrontacje struktur społeczno-gospodarczych*, Varšava 1973.
- MARAŠ, J. N., *Očerki istorii ekspansii katoličeskoj cerkvi v Bělorussii XVIII vėka*, Minsk 1974.
- MARAŠ, J. N., *Vatikan i katoličeskaja cerkov' v Bělorussii (1569–1795)*, Minsk 1971.
- MAROZAVA, S., *Unijackaja carkva ŭ kulturna-histaryčnym razvicci Biełarusi (1596–1839)*, Grodno 1996.
- MARPLES, D. R., *Belarus: A denationalized nation*, Amsterdam 1999.
- MARPLES, D. R., *Belarus. From Soviet Rule to Nuclear Power*, Londýn 1996.
- McMILLIN, A. B., *A history of Byelorussian literature. From its Origins to the Present Day*, Giessen, 1977.
- MELEŠKO, V. I., *Očerki agrarnoj istorii Vostočnoj Bělorussii (vtoraja polovina XVII–XVIII v.)*, Minsk 1975.

- MIALEŠKA, V., „Hramadzianskaja vajna na Biełarusi (1655–1658)“, in: *Profesor Henryk Łowmiański. Życie i dzieło*, Poznań 1995.
- MIASNIKOV, A., *Nacdemy*, Minsk 1993.
- MIELNIKAŪ, A. A., *Kirył, jepiskap Turaŭski*, Minsk 1997.
- MIRANOVIČ, J., *Najnoušaja historyja Biełarusi*, Petrohrad 2003.
- MIRONOWICZ, A., *Prawosławie i unia za panowania Jana Kazimierza*, Białystok 1997.
- MIRONOWICZ, E., *Białoruś*, Varšava 1999.
- MIŠUTINA, I., *Polsko-sovětskaja vojna 1919–1920 gg.*, Moskva 1994.
- MORZY, J., *Kryzys demograficzny na Litwie i Białorusi w II połowie XVII w.*, Poznań 1965.
- NAJDZIUK, J., KASIAK, I., *Biełaruś učora i sionnia*, Minsk 1993.
- Narysy historyi Biełarusi u 2 tamach*, Minsk 1994–1995.
- NASIEVIČ, V. L., *Pačatki Vialikaha kniastva Litoŭskaha: Padziei i asoby*, Minsk 1993.
- NASONOV, A. N., „Russkaja zemlja“ i obrazovanije těrritorii Drevnėrussskogo gosudarstva, Moskva 1951.
- NATANSON-LESKI, J., *Dzieje granicy wschodniej Rzeczypospolitej. Cz.1. Granica moskiewska w epoce Jagiellońskiej*, Lvov–Varšava 1922.
- NIKAŁAJEŪ, M., *Pałata knihapisnaja: Rukapisnaja kniha na Biełarusi ũ X–XVIII st.*, Minsk 1993.
- NIKŽENTAITIS, A., *Gediminas*, Vilnius 1989.
- OCHMAŃSKI, J. *Historia Litwy*. Wyd.3. Wrocław i in., 1990.
- OCHMAŃSKI, J., *Biskupstwo wileńskie w średniowieczu. Ustroj i uposażenie*, Poznań 1972.
- OCHMAŃSKI, J., *Dawna Litwa*, Olsztyn 1986.
- OCHMAŃSKI, J., *Historia Litwy*. Wyd.3., Wrocław i in. 1990.
- OCHMAŃSKI, J., *Litewska granica etniczna na wschodzie od epoki plemiennej do XVI w.*, Poznań 1981.
- PADOKŠYN, S. A., *Filasofskaja dumka epochi Adradżennia ũ Biełarusi*, Minsk 1990.
- PADOKŠYN, S. A., *Unija. Dzierżaŭnasć. Kultura (Filasofska-histaryčny analiz)*, Minsk 1998.
- PAŠUTO, V. T., FLORJA, B. N., CHOROŠKEVIČ, A. L., *Drevnėrussskoje nasledije i istoričeskije sudby vostočnogo slavjanstva*, Moskva 1982.
- PAŠUTO, V. T., *Obrazovanije Litovskogo gosudarstva*, Moskva 1959.
- PASZKIEWICZ, H., *Jagiellonowie a Moskwa, T.1: Litwa a Moskwa w XIII–XIV wieku*, Warszawa 1933.
- PELESZ, J., *Geschichte der Union der Ruthenische Kirche mit Rom von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart*. Bd.1–2., Würzburg–Viedeń 1878–1881.
- PFITZNER, J., *Grossfürst Witold von Litauen als Staatsmann*, Brno 1930.
- PIČETA, V. I., *Bėlorussija i Litva XV–XVI vv.*, Moskva 1961.
- PIETKIEWICZ, K., *Wielkie Księstwo Litewskie pod rządami Aleksandra Jagiellończyka*, Poznań 1995.
- PILIPENKO, M. F., *Vozniknovėnije Bėlorussii. Novaja koncepcija*, Minsk 1991.
- PODOKŠIN, S. A., *Reformacija i obščestvennaja mysl' Bėlorussii i Litvy (vtoraja polovina XVI – načalo XVII v.)*, Minsk 1970.

- PRESŇAKOV, A. J., *Lekcii po ruskoj istorii*, Moskva 1939.
- Prestuplenija německo-fašistskich okkupantov Bělorussii: 1941–1944*, Minsk 1963.
- PROČKA, T., *Vyniščennie sialanstva: Vioska Uschodniaj Bielarusi pad ciazaram bašavickich represijaŭ 30-ch gg.*, Minsk 1998.
- PROŤKO, T., *Stanovlenije sovětskoj totalitarnoj sistemy v Belarusi. 1917-1941 gg.*, Minsk 2002.
- RACHUBA, A., *Wielkie Księstwo Litewskie w systemie parlamentarnym Rzeczypospolitej w latach 1569–1763*, Warszawa 2002.
- RADZIK, R., *Między zbiorowością etniczną a wspólnotą narodową. Białorusini na tle przemian narodowych w Europie Środkowo-Wschodniej XIX stulecia*, Lublin 2000.
- Religija i carkva na Bielarusi*, Minsk 2001.
- ŘEZŇÍK, M., *Bělorusko*, Praha 2003.
- RUDOVIČ, S., *Čas vybaru: Prablema samavyznačennia Bielarusi ŭ 1917 hodzie*, Minsk 2001.
- ŠABUĽDO, M. F., *Zemli Jugo-Zapadnoj Rusi v sostave Vělikogo kňażestva Litovskogo*, Kyjev 1987.
- SAHANOVIČ, H., *Narys historyi Bielarusi ad starażytnasci da kanca XVIII st.*, Minsk 2001.
- SAHANOVIČ, H., *Nieviadomaja vajna: 1654–1667*, Minsk 1995.
- SAKALOUSKI, U., *Weißrußland und Deutschland: Geistes- und Kulturbeziehungen zwischen 1914 und 1941*, Band 1, Kolín – Výmar – Vídeň 2000.
- ŠAKUN, L. M., *Historyja bielaruskaj litaraturnaj movy*, Minsk 1984.
- SAMBUK, S., *Politika carizma v Bělorussii vo vtoroj polovine XIX věka*, Minsk 1980.
- SAVIERČANKA, I., *Aurea mediocritas. Knižna-pišmovaja kultura Bielarusi: Adražennie i ranniaje baroka*, Minsk 1998.
- SAVIERČANKA, I., *Starażytnaja paezija Bielarusi. XVI – pieršaja pałova XVII st.*, Minsk 1992.
- ŠČAKACICHIN, M. M., *Narysy z historyi bielaruskaha mastactva*, Minsk 1993.
- SEDOV, V. V., *Vostočnyje slavjaně v VI–XIII vv.*, Moskva 1982.
- SIENKIEWICZ, W., „Bojarzy–szlachta i ziemianie w dobrach prywatnych w Wielkim Księstwie Litewskim w 1 połowie XVI w.“ // *Zapiski Historyczne*. T. 48 (1983).
- Slovo o pluku Igorově*, Praha 1977 (překlad Hana Vrbová).
- Šlucki zbrojny čin 1920 h. u dakumentach i ŭšpaminach*, Minsk 2001.
- SMALANČUK, A., *Pamiž krajovasciu i nacyjanalnaj idejaj. Polski ruch na bielaruskich i litoŭskich ziemiach 1864–1917*, Grodno 2001.
- SMOLIČ, A., *Geografija Bielarusi*. Minsk 1993.
- ŠMURLO, J., *Rimskaja kurija na ruskom pravoslavnom Vostoke v 1609–1654 gg.*, Praha 1928.
- SNYDER, T., *The Reconstruction of Nations: Poland, Ukraine, Lithuania, Belarus (1569–1999)*, New Haven – London 2003.
- SOKOL, S. F., *Političeskaja i pravovaja mysl' v Bělorussii XVI – pėrvoj poloviny XVII v.*, Minsk 1984.
- SPIRIDONOV, M. F., *Zakrepoščenie krest'janstva Bělarusi (XV–XVI vv.)*, Minsk 1993.

- STANG, Ch. S., *Die Altrussische Urkundensprache der Stadt Polozk*, Oslo 1939.
- STANG, Ch. S., *Die Westrussische Kanzleisprache des Grossfürstentums Litauen*, Oslo 1935.
- STUŽYNSKAJA, N., *Biełaruś miaciežnaja: z historyi antysavieckaha Źbrojenaha supracivu. 20-ja hady XX stahoddzia*, Vilnius 2000.
- ŠTYCHOV, G. V., *Goroda Polockoj zemli (IX–XIII vv.)*, Minsk 1978.
- ŠVEC, L., *Dějiny pobaltských zemí*, Praha 1996.
- ŠYBIEKA, Z., *Narys historyi Biełarusi (1795–2002)*, Minsk 2003.
- TAZBIR, J., *Państwo bez stosów. Szkice z dziejów tolerancji w Polsce XVI i XVII w.*, Varšava 1967.
- TAZBIR, J., „Procesy polonizacji w szlacheckiej Rzeczypospolitej“ // *Tryumfy i porażki. Studia z dziejów kultury polskiej XVI–XVIII w.*, Varšava 1989.
- TAZBIR, J., *Reformacja w Polsce. Szkice o ludziach i doktrynie*, Varšava 1993.
- TÈREŠKOVIČ, P., *Etničeskaja istorija Biełarusi XIX–načala XX v.*, Minsk 2004.
- TKAČOŮ, M. A., *Abarončyja zbudavanni zachodnich ziamel Biełarusi XIII–XVIII st.*, Minsk 1978.
- TOPOLSKA, M. B., *Czytelnik i książka w Wielkim Księstwie Litewskim w dobie Renesansu i Baroku*, Wrocław 1984.
- Tragedija jevrejev Biełorussii v gody německoj okkupacii, 1941–1944 gg.* Red. S. A. Černoglazova, Minsk 1997.
- TRUSAŮ, A., *Staronki muravanaj knihi: Manumientalnaja architektura epochi feodalizmu i kapitalizmu*, Minsk 1990.
- TUHAŮ, U., *Łatyšy na Biełarusi*, Minsk 1999.
- TURONAK, J., *Biełaruś pad niemieckaj akupacyjaj*, Minsk 1993.
- TYSZKIEWICZ, J., *Tatarzy na Litwie i w Polsce. Studia z dziejów XIII–XVIII w.*, Varšava 1989.
- ULAŠČIK, N. N., *Očerki po archeografii i istočnikoveděniu istorii Biełorussii feodalnogo perioda*, Moskva 1973.
- ULAŠČIK, N. N., *Vvėdėnija v izučenija bėlorussko-litovskogo letopisanija*, Moskva 1985.
- Unia lubelska i tradycje integracyjne w Europie Środkowo–Wschodniej.* Red. J. Kłoczowski, P. Kras, H. Łaskiewicz, Lublin 1999.
- URBAN, P., „Belorussian Opposition to the Soviet Regime“. *Belorussian Review*, 1958 (No. 6).
- URBAN, P., *U sviatle historyčnych faktaŮ*, Mnichov, New York 1972.
- VAKAR, N., *Belorussia. The Making of a Nation*, Cambridge, Massachusetts 1956.
- VICBYČ, J. (STUKALIČ, J.), *Antybalšavickija paŮstaŮni i partyzanskaja baračba na Biełarusi*, New York 1996.
- VIESIAŁKOŮSKI, J., *Biełaruś u pieršaj susvietnaj vajnie*, Białystok–Londýn 1996.
- VLADIMIROVAS, L., *Francisk Skorina – pėrvopėchatnik vilņususkij*, Vilnius 1975.
- WIELHORSKI, W., *Narod białoruski wśród swych sąsiadów*, Londýn 1949.
- WIELHORSKI, W., *Polska a Litwa. Stosunki wzajemne w biegu dziejów*, Londýn 1947.
- WISNER, H., *Król i car. Rzeczpospolita i Moskwa w XVI i XVII wieku*, Varšava 1995.
- WISNER, H., *Litwa i Litwini. Szkice z dziejów państwa i narodu*, Olsztyn 1991.
- WISNER, H., *Najjasniejsza Rzeczpospolita*, Varšava 1978.

- WISNER, H., *Rozróžnieni w wierze. Szkice z dziejów Rzeczypospolitej schyłku XVI i połowy XVII w.*, Warszawa 1982.
- WOLFF, J., *Kniaziowie litewsko-ruscy od końca XIV w.*, Varšava 1895.
- WYCZAŃSKI, A., *Polska Rzecz Pospolita szlachecka*, Varšava 1991.
- Z historyjaj na „Vy“: Publicyстычныja artykuly*. Sest. U. Arloŭ, Minsk 1994.
- Z historyi unijactva ŭ Bielarusi (da 400–hoddzia Bresckaj unii)*. Red. M. V. Bič, P. A. Łojka, Minsk 1996.
- ZAHARULSKI, E. M., *Zachodniaja Rus*: IX–XIII st.*, Minsk 1998.
- ZAPRUDNIK, J., *Belarus At a Crossroads in History*, San Francisco-Oxford 1993.
- ZAPRUDNIK, J., *Bielaruš na histaryčnych skryžavanniach*, Minsk 1996.
- ZAPRUDNIK, J., „Development in Belorussia Since 1964“. In George W. Simmons (ed.), *Nationalism in USSR and Eastern Europe in the Era of Brezhnev and Kossygin*, Detroit 1977.
- ŽURAŤSKI, A. I., *Historyja bielaruskaj litaraturnaj movy*. T. 1, Minsk 1967.
- ZVERUGO, J. G., *Verchněje Poněmaņje v IX–XIII v.*, Minsk 1980.

Literatura ke kapitole o česko-běloruských vztazích

- ALBIN, J., KUPCZAK, J. M. (eds), *Z badań nad współczesną problematyką państw Europy Środkowej i Wschodniej*, Wrocław 2000.
- BĚLOŠEVSKÁ, L. (ed.), *Duchovní proudy ruské a ukrajinské emigrace v Československé republice (1919-1939)*, Praha 1999.
- BĚLOŠEVSKÁ, L., *Kronika kulturního, vědeckého a společenského života ruské emigrace v Československé republice = Chronika kulturnoj, naučnoj i obščestvennoj žizni ruskoj emigracii v Čechoslovackoj respublike*, Praha 2000.
- BLÁHOVÁ, M. (ed.), *Pokračovatelé Kosmovi*, Praha 1974.
- BYSTRICKÝ, J., „Zaisťovacia divízia na okupovanom území Ukrajiny a Bieloruska (september 1941 – november 1943)“, in: *Vojenská história* 4, 1999.
- ČORNEJ, P., *Velké dějiny zemí Koruny české V., 1402–1437*, Praha – Litomyšl 2000.
- HROCH, M., *V národním zájmu*, Praha 1999.
- JERMAŁOVIČ, M., *Bielaruskaja dziaržava. Vialikaje kniastva litoŭskaje*, Minsk 2000.
- KAFTAN, O., „Notatki do pitanja pro učast slovackich vijsk u bojach proti Radjanskoho sojuzu“. In: *Od autonómie k samostatnosti. Slovenská republika očami mladých historikov*. Banská Bystrica 2005, s. 211-223.
- KAMPANUS, J., *Mecenáši Karlovy univerzity*, Praha 1949.
- KAREL IV., *Vlastní životopis*, Praha 1978.
- KOPŘIVOVÁ, A., *Ruská, ukrajinská a běloruská emigrace v Praze: adresář*, Praha 1995 a 1999.
- LACHOŤSKI, U., *Čechija i bielaruski vyzvolny ruch u pieršaj treci XX stahoddzia*. Nepublikovaná stať uložená v osobním archivu D. Kolenovské.
- MACEK, J., *Jagellonský věk v českých zemích I.*, Praha 1992.
- MAGIDOVÁ, M. [et al.], *Russkaja, ukrajinskaja i bělorusskaja emigracija v Čechoslovakii mežu dvumja mirovymi vojnyami = Russian, Ukrainian and Belorussian emigration between the world wars in Czechoslovakia*, Praha 1995.
- MASARYK, T. G., *Slované po válce*, Praha 1923.

- PÁNEK, J. (ed.), *Václav Březan – Životy posledních Rožmberků I. a II.*, Praha 1985.
- PODANÝ, V., BARVÍKOVÁ, H., *Emigrace z Ruska v meziválečném Československu: prameny v českých, moravských a slezských archivech*, Praha 2000.
- RACHŮNKOVÁ, Z., ŘEHÁKOVÁ, M., VACEK J., *Práce ruské, ukrajinské a běloruské emigrace vydané v Československu 1918-1945*, Praha 1996.
- Ruská, ukrajinská a běloruská emigrace v Praze: katalog výstavy*, Praha 14. – 15. 8. 1995. Sest. Jiří Vacek, Praha 1995.
- SAČANKA, B., *Biełaruskaja emyhracyja*, Minsk 1991.
- ŠVEC, L., *Československo a pobaltské státy 1918–1939*, Praha 2001.
- TEJCHMANOVÁ, S., *Rusko v Československu (Bílá emigrace v ČSR 1917–1939)*, Jinočany 1993.
- VEBER, V. [et al.], *Ruská a ukrajinská emigrace v ČSR v letech 1918–1945*, Praha 1993–1996.
- VLČEK, P., SOMMER, P., FOLTÝN, D., *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 1997.
- VORANA, T., GEŠ, A. [et al.], *Hramadska-kulturnaja čynnasc biełaruskaj i rasejskaj emihracyi ů Čechaslavakii*, Minsk 2002.
- ŽUK-HRYŠKIEVIČ, R., *Žyccio Vincenta Žuk-Hryškieviča*, Toronto 1993.

České překlady běloruské beletrie z běloruštiny

- ADAMOVIČ, A., *Návrat do Chatyně*, Praha 1975, přel. Václav Židlický.
- Antologie běloruských povídek*, Praha 2006, přel. Siarhieĵ Smatryčenska (ed.), Volha Patapava, Veronika Bialkovič, Františka Sokolová.
- Básníci Bílé Rusi. Výbor z běloruské sovětské poesie*, Praha 1955, přel. Jan Alda, Kamil Bednář, Jan Vladislav a další překladatelé.
- BYKAV, V., *Třetí raketa*, Praha 1964, přel. Milada Večeřová.
- BYKAV, V., *Na Černé pláni*, in: Host 2006/5, přel. Adam Havlín.
- BYKAV, V., *Zed'*, in: Plav revue 2005/28, přel. Adam Havlín.
- KARATKIEVIČ, U., *Evangelium podle Jidáše aneb Druhý příchod Páně*, Praha 1979, přel. Václav Židlický.
- KARATKIEVIČ, U., *Královská pomsta aneb Divoký hon krále Stacha*, Praha 1990, přel. Václav Židlický.
- KARATKIEVIČ, U., *Leonidy se nevrátí*, Praha 1975, přel. Václav Židlický.
- KARPIUK, A., *Danuta*, Praha 1974, přel. Václav Židlický.
- KOŁAS, J., *Na křižovatkách*, Praha 1960, přel. Milada Večeřová.
- KUDRAVIEC, A., *Chladna začátkem jara*, Praha 1977, přel. Milada Večeřová.
- PTAŠNIKAŮ, I., *Čas k návratu*, Praha 1981, přel. Václav Židlický.
- ŽUK, A., *Smrt posledního jeřába*, Praha 1982, přel. Milada Večeřová.

Poznámka: V tomto seznamu jsou uvedeny jen překlady beletrie přímo z běloruštiny. Většina děl Vasila Bykava byla do češtiny přeložena z ruských překladů.

<http://www.apblife.com>.
<http://www.belarusguide.com/main/index.html>.
<http://www.belarus-misc.org>.
<http://www.belcentrum.org>.
http://www.geocities.com/heraldica_litvaniae.
<http://kamunikat.net.iig.pl>.
<http://knihi.net>.
<http://litvin.org/forum>.
<http://mova.by.ru>.
<http://www.nn.by>.
<http://www.pravapis.org>.
<http://probelarus.ru>.
<http://www.slounik.org>.
<http://starbel.narod.ru>.
<http://zbsb.org>.